

Науково-технічному товариству енергетиків та електротехніків в Україні - 125 років!

Історія створення і становлення

Історія створення і становлення громадського творчого об'єднання енергетиків та електротехніків на території сучасної України – нині Науково-технічної спілки енергетиків та електротехніків України (НТСЕУ) пов'язана із створенням у 1880 році в Петербурзі VI Електротехнічного відділу Імператорського Російського технічного товариства (РТТ), який розпочав активну наукову та інженерну діяльність у сфері виробництва електричної енергії. Цього ж року перші електротехнічні відділення РТТ в Україні були створені у Києві, Одесі, Єкатеринославі (нині – Дніпропетровськ), Миколаєві.

Об'єднання вчених та інженерів здійснювали велику просвітницьку роботу, виконували дослідження та запроваджували технічні новинки, організовували численні виставки, видавали велику кількість інформаційних матеріалів із питань енергетики та електротехніки, використання електрики у побуті і на виробництві, сприяли будівництву перших електростанцій.

Значну роль у справі об'єднання творчих сил енергетичної громадськості відігравали з'їзди і регулярне проведення промислових виставок, видання спеціалізованих журналів. Один із таких з'їздів відбувся у Києві в 1907 році. Київ приваблював енергетичну громадськість своїми досягненнями з енергозабезпечення. Корисною була співпраця з всесвітньо відомими фірмами Siemens, AEG та ін.

Видатні енергетики і електротехніки, які протягом багатьох років були згруповані VI відділом РТТ, а з 1918 року – Центральною електротехнічною радою (ЦЕР), об'єднали свої творчі можливості та фахові зусилля для розробки першого довгострокового плану електрифікації Росії – плану ГОЭЛРО.

У квітні 1928 року за ініціативою ЦЕР було скликано I Всеукраїнський енергетичний з'їзд, на якому обговорювався план електрифікації України згідно плану ГОЭЛРО. Зокрема, було визнано доцільним спорудження промислових електростанцій на Донбасі та потужної гідроелектростанції на Дніпрі.

У 1932 році інженерні та електротехнічні товариства об'єдналися і було створено Всесоюзне наукове інженерно-технічне товариство енергетиків (ВНІТТЕ), яке очолив видатний інженер-електрик А. Вінтер. Відділення ВНІТТЕ були створені у Харкові, Києві, Дніпропетровську, Одесі, Донецьку та інших містах України.

ВНІТТЕ, а з 1955 року Науково-технічне товариство енергетики та електротехнічної промисловості (НТТЕіЕП) внесли значний вклад у відбудову зруйнованого у Великій Вітчизняній війні енергетичного господарства, створення і впровадження нової техніки, активізацію руху винахідників і раціоналізаторів. Були створені фундаментальні засади наукового забезпечення розвитку енергетики та енергетичних систем. На той час у науково-технічному товаристві в Україні плідно працювали видатні вчені, авторитетні спеціалісти. Серед них – *В.Толубинський, Б.Таранов, В.Холмський, І.Постников, С.Лебедев, А.Орловський, Л.Ландау, І.Швець, Г.Якуша, Л.Цукерник, О.Лейпунський, А.Вальтер, В. Синельников, М.Пасечник* та ін.

12 грудня 1968 року делегатами регіональних відділень науково-технічного товариства енергетиків та електротехнічної промисловості на території України було створене Українське республіканське правління НТТЕіЕП.

Першим головою УкрНТТЕіЕП був обраний видатний інженер та організатор виробництва Г.Клименко.

Члени УкрНТТЕіЕП брали активну участь у реалізації проекту повної електрифікації всієї території України, вирішували складні технічні проблеми організації паралельної роботи Об'єднаної енергосистеми України з Єдиною енергосистемою Радянського Союзу та енергосистемами країн – членів Ради економічної взаємодопомоги. За участю членів УкрНТТЕіЕП, їх самовідданою творчою працею створено сучасний потужний енергетичний комплекс країни.

У 1991 році УкрНТТЕіЕП було реорганізовано у Науково-технічну спілку енергетиків та електротехніків України (НТСЕУ).

НТСЕУ – незалежна всеукраїнська громадська організація, що має стійкі наукові та інженерні традиції, активну громадянську позицію і є на сьогодні правонаступником створених у 1880 році в Україні перших електротехнічних відділень РТТ.

Діяльність Центрального правління Спілки і 14 регіональних відділень НТСЕУ поширюється на всю територію України: Колективними членами НТСЕУ є провідні в галузі енергетики та електротехніки компанії, підприємства і організації, наукові установи та учбові заклади різних відомств і форм власності. Індивідуальними членами Спілки є видатні фахівці енергетики та електротехніки, молоді спеціалісти, державні і громадські діячі.

Головами УкрНТТЕіЕП і президентами НТСЕУ у різні роки були видатні фахівці – громадські діячі: Клименко Г.П., Гриценко А.В., Семенюк В.М., Шеберстов О.М., Лучніков В.А., а постійним головою Виконкому є авторитетний спеціаліст і організатор Дупак О.С.

Видатний внесок у подальший розвиток потужного енергокомплексу країни і забезпечення плідного співробітництва науковців, інженерів і економістів у рамках науково-технічного товариства зробили: К.Побегайло, П.Непорожній, В.Шанін, К.Зубанов, В.Склярів, О.Макухін, Є.Чулков, В.Подгаєвський, К.Толкач, М.Ковальов, А.Шидловський, І.Чиженко, А.Долінський, В.Христин, В.Беляєв, Г.Копчинський, В.Токаревський, А.Коробко, І.Калініченко, В.Носачов, М.Озерний, Ф.Петканіч, В.Юрчук, В.Шуть, К.Кушніренко, Ф.Сапожніков, Г.Строков, І.Гончаров, С.Мільковицький, Д.Гуменюк, С.Поташник, Ю.Семенов, Т.Доценко, М.Шевченко, А.Прокопенко, В.Осадчук, В.Петров, О.Зеленяк, В.Павлюк, Г.Бухман, М.Кошелєв, П.Салимон, Р.Гринюк, С.Мельник, І.Плачков, А.Гриценко, В.Семенюк, О.Шеберстов, В.Лучніков, Ю.Продан, С.Єрмілов, В.Гусаковський, І.Магда, З.Буодо, А.Светелік, Я.Шпак, І.Романенко, І.Смірнов, О.Чабан, Г.Счастливий, В.Тонкаль, А.Праховник, Б.Стогній, М.Кулик, Н.Фіалко, Ю.Мацевітій, Ю.Корчевий, І.Карп і багато інших членів товариства.

Продовжуючи славні традиції своїх попередників, НТСЕУ спрямовує свою роботу на залучення широких кіл громадськості до участі в процесі державотворення. Практично всі значимі енергетичні проекти і перспективні технічні ідеї, як і раніше, проходять незалежну експертну оцінку і громадське обговорення на загальнодержавному і регіональному рівнях.

Прикладом позитивного результату участі громадськості у законодавчо-нормативному забезпеченні роботи галузі є розробка творчим колективом НТСЕУ проекту Закону України

"Про електроенергетику" і наступне прийняття його Верховною Радою України в 1997 р. Також Спілка сприяла відміні в 1993 р. мораторію на будівництво атомних електростанцій в Україні.

На цей час напрацьовано позитивний досвід взаємодії НТСБУ з Мінпаливенерго та Національною академією наук України, з органами законодавчої та виконавчої влади щодо участі громадськості в обговоренні проекту Енергетичної стратегії України на період до 2030 року. За ініціативи НТСБУ проведено більше 10-ти круглих столів, конференцій і громадських обговорень основних положень Стратегії із залученням фахівців різних галузей знань і сфер діяльності. Пропозиції і зауваження енергетичної громадськості враховуються при подальшій роботі над стратегією.

На сучасному етапі розвитку енергетики участь Спілки визначається розробкою рекомендацій органам законодавчої та виконавчої влади України щодо вирішення науково-технічних проблем розвитку енергетики та електротехніки. За ініціативи НТСБУ щорічно відбуваються десятки конференцій, нарад, круглих столів, проводяться громадські обговорення проблем забезпечення надійної роботи ОЕС України, розробки довгострокової енергетичної політики, наукового забезпечення планів розвитку енергетичного комплексу України. Опрацьовуються відповідні концепції, програми та альтернативні енергетичні проекти.

На сьогодні Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України є однією з найбільш впливових громадських організацій енергетичного спрямування, яка плідно співпрацює з органами законодавчої та виконавчої влади, енергетичними та електротехнічними компаніями, підприємствами і організаціями, науковими закладами та вузами країни щодо формування енергетичної політики на загальнодержавному та регіональному рівнях, впровадження новітніх технологій в галузі енергетики та електротехніки.

НТСБУ в своїй діяльності плідно співпрацює із всеукраїнськими громадськими об'єднаннями: Спілкою наукових та інженерних об'єднань України, Громадськими Колегіями при Мінприроди і Мінпаливенерго, ОЕП "ГРІФРЕ", Радою старійших енергетиків України, Українським ядерним товариством, профспілками енергетиків, різними партіями та громадськими об'єднаннями, а також з міжнародними об'єднаннями науковців та інженерів.

Відзначення 125-річчя діяльності науково-технічного товариства енергетиків та електротехніків в Україні – це шана енергетикам усіх поколінь, які брали участь у створенні могутнього енергетичного комплексу нашої країни.

Запрошуємо до співпраці з Науково-технічною спілкою енергетиків та електротехніків України.

Науково-технічній спілці енергетиків та електротехніків України – 125 років!

На честь 125-річного ювілею створення на території сучасної України перших наукових та інженерних об'єднань енергетиків та електротехніків – нині Науково-технічної спілки енергетиків та електротехніків України (НТСЕУ) за ініціативи народних депутатів України та за державної підтримки (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 вересня 2005 року № 414-р "Про відзначення 125-річчя Науково-технічної спілки енергетиків та електротехніків України") науково-технічною громадськістю проводяться відповідні ювілейні заходи. Впродовж 2005 року в різних регіонах України відбулись ювілейні конференції, семінари, круглі столи, наради з актуальних проблем розвитку енергетики.

Планується проведення заключних урочистостей у грудні 2005 року, в яких приймуть участь перші особи держави, представники законодавчої та виконавчої влади, керівники паливно-енергетичного комплексу України, академіки Національної академії наук України, визначні діячі науки і техніки, представники широких кіл науково-технічної громадськості, а також провідні іноземні фірми енергетичного спрямування.

На сьогодні НТСЕУ незалежна всеукраїнська громадська організація, що має славу історію, сталі наукові та інженерні традиції, активну громадянську позицію. Вона є однією з найбільш впливових громадських організацій енергетичного спрямування, яка плідно співпрацює з органами законодавчої та виконавчої влади, енергетичними компаніями, підприємствами і організаціями, науковими та учбовими закладами по формуванню енергетичної політики на загальнодержавному і регіональному рівнях. Діяльність Центрального правління Спілки і 14 регіональних відділень НТСЕУ поширюється на всю територію України.

Проведення ювілейних заходів це є шана енергетикам усіх поколінь, самовідданою творчою працею яких було створено могутній енергетичний комплекс нашої держави.

Почесні Президенти НТСЕУ

А.Гриценко

В. Семенюк

А. Шеберстов

В. Лучніков

Віце-президенти НТСЕУ

О. Дупак

Б. Стогній

О. Чабан